

Deregulacja energetyki, w tym liberalizacja ciepłownictwa

6 lipca 2026 r. ogłoszona została Ustawa z dnia 11 czerwca 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu dokonania deregulacji w zakresie energetyki (Dz.U. z 2026 r. poz. 900) wprowadzająca szereg zmian mających na celu wzmocnienie pozycji odbiorców oraz ułatwienia dla przedsiębiorstw energetycznych.

Kluczowe zmiany obejmują odstąpienie od obowiązku stosowania taryfy dla ciepła w przypadku jej stosowania wyłącznie na potrzeby technologiczne oraz odstąpienie od obowiązku posiadania koncesji na wytwarzanie ciepła w określonych przypadkach, jak i uproszczenie rachunków gospodarstw domowych za energię.

Zmiany dla ciepłownictwa

Wyjątki od obowiązku uzyskania koncesji i taryfy zatwierdzonej przez Prezesa URE

Przewidziano odejście od reżimu koncesyjnego i taryfowego (niedziałające wstecz) w zakresie:

- › **wytwarzania ciepła w źródle z którego całość wytworzonego ciepła jest dostarczana do jednego odbiorcy lub grupy odbiorców, na potrzeby przemysłowych procesów technologicznych**, z uwzględnieniem zabezpieczenia w ciepło potrzeb niezbędnych, towarzyszących przemysłowym procesom technologicznym – w efekcie **taryfy nie będą podlegać zatwierdzenia przez Prezesa URE**, gdy łącznie zostaną spełnione 3 warunki:
 - przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza ciepło bez pośrednictwa sieci do odbiorcy lub grupy odbiorców wykonujących działalność gospodarczą,
 - brak uprawnienia lub zobowiązania każdego z ww. odbiorców do zapewnienia ciepła w lokalach mieszkalnych na potrzeby gospodarstw domowych,
 - zgodna wola stron na sprzedaż i zakup ciepła na podstawie umowy, z pominięciem cen i stawek opłat zawartych w taryfie dla ciepła;
- › **przesyłania i dystrybucji ciepła między źródłem a odbiorcami na wyżej opisane potrzeby przemysłowych procesów technologicznych** pod warunkiem braku zaopatrzenia w ciepło lokali mieszkalnych.

Nowe zasady zwrotu z kapitału i uwzględnienie dodatkowych EUA w przychodach

Wprowadzono dodatkowe zmiany w modelu taryfowym:

- › wprowadzenie **ustawowych ram ustalania uzasadnionego zwrotu z kapitału** w działalności ciepłowniczej, oparte na stopie wolnej od ryzyka oraz premii za ryzyko zależnej od rodzaju majątku i inwestycji, obejmujące klasyczne aktywa związane z wytwarzaniem, przesyłaniem, dystrybucją i obrotem ciepłem oraz aktywa służące magazynowaniu ciepła oraz zagospodarowaniu ciepła odpadowego;
- › **umożliwienie uwzględnienia w planowanych przychodach przedsiębiorstwa ciepłowniczego wartości 30% dodatkowych, darmowych uprawnień do emisji (EUA) w ramach systemu EU ETS, powiązanych z inwestycjami w latach 2026 – 2030.**

Definicja magazynu ciepła lub chłodu

W związku z elektryfikacją ciepłownictwa i rozwojem technologii zw. z bilansowaniem, nowelizacja wprowadza definicję „magazynu ciepła lub chłodu” jako instalację umożliwiającą magazynowanie ciepła lub chłodu w postaci energii cieplnej w celu późniejszego wprowadzenia jej do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej.

Rozszerzony obowiązek zakupu ciepła z kotłów elektrycznych

Rozszerzono obowiązek zakupu ciepła na ciepło wytworzone w kotłach elektrycznych konwertujących energię elektryczną z OZE na ciepło, jeżeli energia pochodzi z OZE i jest dostarczana bezpośrednio albo na podstawie odpowiednich umów, w tym mechanizmów potwierdzających pochodzenie.

Wydłużenie terminów oraz inne zmiany dla wsparcia kogeneracji

Wydłużono kluczowe terminy pierwszego wytworzenia energii z 48/60 miesięcy do 60/72 miesięcy oraz terminy na uzyskanie ostatecznego pozwolenia na budowę z 12 do 24 miesięcy. Dodatkowo dopuszczono jednorazową aktualizację wybranych danych zawartych w ofercie aukcyjnej/naborowej, w tym planowanej daty rozpoczęcia korzystania ze wsparcia lub ilości energii, uchylono część nadmiarowych obowiązków informacyjnych, uporządkowano obowiązek uzyskania stwierdzenia Prezesa URE dotyczącego tzw. efektu zachęty dla modernizowanych jednostek kogeneracji. Równocześnie ograniczono wsparcia dla nowych jednostek w istniejących publicznych sieciach ciepłowniczych.

Przyłączenie instalacji LNG/FSRU do sieci przesyłowej gazowej

Zniesiono obowiązek zawierania umowy o przyłączenie, gdy do sieci przesyłowej gazowej ma być przyłączona instalacja skroplonego gazu ziemnego, a jej operatorem zostanie przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych.

Zmiany dla odbiorców

Ustawa wprowadza szereg uproszczeń dla odbiorców energii, w szczególności:

- › obowiązek **uwzględnienia kluczowych informacji na rachunku za energię elektryczną**: łącznej kwoty do zapłaty, kosztu energii elektrycznej i dystrybucji oraz okresu obowiązywania umowy,
- › **elektronizacja korespondencji** z przedsiębiorstwami energetycznymi, organami administracji i innymi podmiotami (przy możliwości pozostania przy formie papierowej albo pisemnej),
- › doprecyzowanie **obowiązków zw. ze sposobem wyliczania „bezpośrednich strat ekonomicznych”** w umowach sprzedaży i umowach kompleksowych, w tym obowiązek wskazania maksymalnej wysokości odszkodowań w przypadku rozwiązania umowy,
- › **maksymalny 21-dniowy termin na instalację układu pomiarowo-rozliczeniowego** po otrzymaniu przez operatora informacji o zawarciu umowy sprzedaży albo umowy kompleksowej.

PODSUMOWANIE

Deregulacja premiuje projekty dedykowane odbiorcom przemysłowym, magazyny ciepła, OZE, ciepło odpadowe i elektryfikację ciepłownictwa, zmniejszając część barier administracyjnych i regulacyjnych. W praktyce powinna poprawić atrakcyjność finansową wybranych projektów ciepłowniczych, jednak wymagać będzie szczegółowej weryfikacji zgodności danego modelu dostaw z warunkami wyłączeń koncesyjnych i taryfowych oraz sposobu wdrożenia nowych zasad przez URE.

Ustawodawca miał również na uwadze potrzeby odbiorców, którzy będą mogli korzystać z bardziej przejrzystych rozliczeń z przedsiębiorstwami energetycznymi.

Większość zmian wchodzi w życie 21 lipca br. (tj. 14 dniach od ogłoszenia ustawy); przepisy dotyczące korespondencji elektronicznej i podsumowania rachunku za energię elektryczną mają wejść w życie 30 czerwca 2027 r., natomiast przepisy dotyczące modelu kalkulacji zwrotu kapitału po 18 miesiącach od dnia ogłoszenia ustawy.

Eksperci z Praktyki Infrastruktury i Energetyki

**Marcin
Krakowiak**
Partner | Szef Praktyki

**Paweł
Grzejszczak**
Partner

**Daria
Goliszevska**
Associate

**Bartosz
Stań**
Associate

E: marcin.krakowiak@dzp.pl
T: +48 660 440 330

E: pawel.grzejszczak@dzp.pl
T: +48 693 280 288

E: daria.goliszevska@dzp.pl
T: +48 504 230 469

E: bartosz.stan@dzp.pl
T: +48 516 295 341